

Vlaamse Regulator van de
Elektriciteits- en Gasmarkt

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel
Gratis telefoon 1700 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Advies van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 4 januari 2012

met betrekking tot de effecten van de overschotten op de markten voor
groenestroom- en warmtekrachtcertificaten

1. Inleiding

Zoals al herhaaldelijk door de VREG gemeld, onder andere maar niet voor het eerst in het Marktrapport 2010, wordt de huidige toestand van de markten voor groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (GSC en WKC) gekenmerkt door een overschot aan certificaten tov het in te leveren quotum.

Dat deze situatie gevolgen moet hebben voor de prijs waaraan de certificaten verhandeld worden, is logisch: doordat de partijen die aan de quotumplicht moeten voldoen uit een overschot aan certificaten kunnen kiezen, komt de prijs onder druk. Dat dit fenomeen zich tot nog toe zeer traag voordeed op niveau van de door de VREG gepubliceerde gemiddelde maandelijkse transactieprijs, is te wijten aan het feit dat deze transactieprijs sterk bepaald wordt door de transacties in het kader van langetermijncontracten, vaak met vastgelegde of aan de gemiddelde maandelijkse transactieprijs gekoppelde voorwaarden. Deze gemiddelde maandelijkse transactieprijs weerspiegelt de prijsvorming op de bilaterale markt en die wordt veelal door deze lange termijncontracten bepaald. Op de spotmarkt (de Belpex Green Certificate Exchange) waar wel een snellere weerspiegeling van de actuele toestand kan gezien worden, kon al geruime tijd geen prijs gevormd worden, eenvoudigweg omdat er geen vraag naar certificaten was.

In de statistieken die de VREG publiceert zien we nu echter toch een significant effect op de prijsvorming, ook wat de bilaterale markt betreft.

Zo zien we dat de gemiddelde maandelijkse transactieprijs voor GSC gedaald is van € 104,74 in augustus, naar € 93,31 in november en dit bij een normaal handelsvolume van 160.937 certificaten. De transactiewaarde van GSC zonder Garantie van Oorsprong (GvO) is in de afgelopen maanden voor het eerst onder de minimumprijs gezakt voor een aantal technologieën, zoals wind en biomassa. In december 2011 kende de gemiddelde transactieprijs dan weer een zekere opleving tot € 99,68.

Op de WKC markt is het overschot veel belangrijker dan bij GSC en ook hier zagen we over de afgelopen maanden een trage daling van de gemiddelde maandelijkse transactieprijs. In december 2011 zagen we dat de gemiddelde maandelijkse transactieprijs met € 30,91 sterk gedaald is tov augustus (€ 36,88) en dat bij een normaal handelsvolume van 219.863 WKC aan certificaten.

Ook hier moeten we dus vaststellen dat de aanhoudende situatie van grote overschotten de marktwerking nu sterk begint te beïnvloeden. Dit leidt ertoe dat meer en meer beroep gedaan wordt op de opkoopplicht die bij de distributienetbeheerders gelegd is. Als deze de opgekochte certificaten – zoals ze verplicht zijn – opnieuw op de markt aanbieden, zullen ook zij vaststellen dat er geen vraag naar is en dit dreigt de prijs versneld verder naar beneden te duwen.

Er is nood aan het verbeteren van de ondersteuning van de productie van elektriciteit op basis van hernieuwbare bronnen en warmtekrachtkoppeling. Minister van energie Freya Van den Bossche gaf daarom de opdracht om in de loop van 2011 een evaluatie uit te voeren. Op basis van de verworven input en hun eigen kennis en ervaring, schreven het VEA en de VREG in oktober 2011 een beleidsadvies aan minister van energie Freya Van den Bossche. Centrale doelstelling daarbij is de effectiviteit van de ondersteuningsmechanismen voor de toekomst veilig te stellen en de kostenefficiëntie ervan sterk te verbeteren.

2. Probleemstelling:

Zowel in WKC als in GSC markt zijn er structurele overschotten. Hierdoor komt de prijs waaraan certificaten verhandeld worden onder druk, omdat er geen afdoende vraag is naar certificaten vanwege de certificatieplichtige partijen.

Op zich lijkt deze prijsdaling zelfs een goede zaak, omdat hierdoor de kost van het ondersteuningssysteem voor de elektriciteitsverbruikers kan gedrukt worden, maar dit is een kortzichtige en zelfs gevaarlijke redenering. Het ondersteuningssysteem is immers geen zuiver marktsysteem door de invoering van minimumprijzen, die voor sommige technologieën boven de boeteprijs liggen, met de bedoeling om bepaalde installaties met een bijzonder hoge onrendabele top toch te kunnen steunen, en voor andere onder de boeteprijs, met de bedoeling een vangnet voor de producenten te bieden.

De prijsdaling is echter het gevolg van een terugval van de vraag naar certificaten. Hierdoor vinden grote aantallen certificaten geen koper meer, waardoor tegenover de investeringen in de productie van elektriciteit op basis van hernieuwbare energie en/of door middel van WKK geen voldoende vergoeding meer staat om deze projecten te rentabiliseren via de certificatenmarkt. Hierdoor worden enerzijds de onafhankelijke producenten in steeds grotere mate gedwongen om hun certificaten te laten opkopen door de distributienetbeheerders, indien ze daar recht op hebben. Dit dreigt de distributienettarieven nog verder en sterk op te drijven in de toekomst en leidt ertoe dat de financieringsbasis voor het steunbeleid verengt en het draagvlak voor de ondersteuning van hernieuwbare energie afkalft.

Anderzijds zullen producenten die geen recht op opkoop aan minimumprijs hebben, hun inkomsten sterk zien dalen of in extreme gevallen zien wegvallen.

Er is de laatste jaren herhaaldelijk beweerd dat bepaalde projecten overmatig gesteund worden, vooral projecten zoals de bijstook van biomassa in bestaande, aangepaste steenkoolcentrales en zonnepanelen. In het geval van bijstook, gaat het over de zogenaamde geïntegreerde operatoren: elektriciteitsproducenten die ook actief zijn als energieleveranciers. Deze partijen zijn dus niet afhankelijk van de markt om hun certificaten te valoriseren. In het geval van zonnepanelen is dit direct gekoppeld aan de minimumprijs voor opkoop van de certificaten uit PV-installaties, die hoger gelegd is dan de boeteprijs voor het niet inleveren van certificaten en is het dus het gevolg van het by-passen van het marktmechanisme in het certificatenstelsel.

Het overschot op de certificatenmarkt betekent dat een aantal producenten, door een gebrek aan vraag naar certificaten, hun geproduceerde certificaten niet meer kunnen verkopen. In de mate dat deze producenten afhankelijk zijn van de inkomsten uit de verkoop van certificaten kan dit het stilvallen van de productie, tot zelfs het faillissement van de betrokken investeerder, tot gevolg hebben.

Producenten die een langetermijncontract hebben om hun certificaten te verkopen, kunnen zolang dit contract loopt, hun certificaten afzetten aan een prijs die meestal refereert aan de gemiddelde maandelijkse transactieprijs die de VREG publiceert, of aan een vaste prijs. Zij zijn dus op korte termijn gevrijwaard van drastische prijsdalingen als gevolg van het overschot. Wel daalt de gemiddelde maandelijkse transactieprijs ook langzaam, omdat deze ook een aantal punctuele verkopen bevat (die aan veel lagere prijzen plaatsvinden) en omdat de hernieuwing van langetermijncontracten aan een lagere prijs gebeurt.

Door de daling van de prijzen bij gebrek aan vraag, bieden steeds meer producenten certificaten aan voor opkoop door de DNBs aan minimumprijs. Ook dit heeft een aantal gevolgen.

Niet alle certificaten kunnen voor opkoop aangeboden worden: certificaten die al verhandeld werden en dus niet meer in handen zijn van de producent, maar ook certificaten uit bepaalde installaties die niet aangesloten zijn op het distributienet (dus in eilandbedrijf of op transmissienet).

Certificaten die opgekocht zijn door de DNBS, moeten opnieuw verkocht (of minstens aangeboden) worden. Doordat de situatie die tot opkoop geleid heeft het tekort aan vraag naar certificaten is, is deze wederverkoop van aard om de gemiddelde transactieprijs versneld te doen dalen. Immers, de certificaten van de DNBs zullen alleen opgekocht worden aan uiterst gunstige prijzen, en dan nog alleen in de mate dat de certificaatplichtige partijen hun portefeuilles willen opbouwen met het oog op toekomstige inleveringsrondes.

Maar ook producenten van stroom op basis van hernieuwbare energie en/of warmtekrachtkoppeling die eveneens als certificaatplichtige partij actief zijn, kunnen hun certificaten aanbieden voor opkoop aan minimumprijs, hoewel hiervoor geen logische reden te vinden is als we ervan uitgaan dat de opkoopplicht bedoeld is als maatregel om meer zekerheid te bieden aan onafhankelijke producenten. Ze kunnen zo zelfs een meerwaarde boeken, door certificaten te laten opkopen aan minimumprijs, ze vervolgens aan een lagere prijs (zie hogere redenering) opnieuw aan te kopen en vervolgens in te leveren voor de quotumplicht.

Systematisch gebruik van het recht op opkoop door marktpartijen, in combinatie met de decretale plicht om certificaten "op geregelde tijdstippen" terug op de markt te brengen, leidt onvermijdelijk tot een negatieve prijsspiraal in de huidige marktomstandigheden.

3. Effecten van de terugvallende vraag naar certificaten en de daaraan gekoppelde prijsdaling:

1. Een aantal producenten (in de eerste plaats de onafhankelijke producenten die nieuwe en omvangrijke investeringen deden in de productie van elektriciteit dmv HEB en of WKK) komt in de problemen: dit leidt tot een gevaar voor vernietiging van maatschappelijk kapitaal: het gaat over privékapitaal, maar opgebouwd op de 'belofte' van relatief stabiele steun in functie van het bereiken van maatschappelijke doelstellingen. Er kan natuurlijk verwezen worden naar het ondernemersrisico dat inherent is aan het deelnemen aan een markt. Dit is een terecht argument indien het over tijdelijke overschotten gaat die geen structureel karakter hebben en dus ook geen marktontwrichtende effecten creëren.
2. Het zijn in de eerste plaats de onafhankelijke producenten die slachtoffer zijn van de terugvallende vraag naar certificaten en de daaraan gekoppelde daling van de prijs waaraan certificaten kunnen verkocht worden, omdat zij afhankelijk zijn van de certificatenmarkt om hun investering te rentabiliseren, wat niet het geval is met de geïntegreerde operatoren. Zo wordt door de huidige situatie van overschotten op de certificatenmarkten de marktmacht van de grote spelers aan de vraagkant van de certificatenmarkt (in essentie de elektriciteitsleveranciers) nog versterkt. Terwijl een goed werkende – in evenwicht zijnde – certificatenmarkt precies een instrument tegen de dominante positie van bepaalde partijen op de productiemarkt kan zijn.

3. Op die manier kan de realisatie van de door de VlaReg vooropgestelde doelstellingen in het gedrang komen.
4. Gebruik van het opkooprecht door de DNBs aan minimumprijs omdat vraag naar certificaten naar 0 teruggevallen is. Dit leidt ertoe dat de kost van de ondersteuning nu in veel sterkere mate gelegd wordt bij de – veel beperktere – groep van de distributienetbeheerders, waar financiering op basis van de leveranciersquota de kost over veel meer afnemers (ook de transmissienetklanten) spreidt. Begin oktober berekende de VREG dat het aantal WKC dat op dat ogenblik nog potentieel aan de distributienetbeheerders kon aangeboden worden 641.735 bedroeg. Ondertussen is dit aantal natuurlijk geëvolueerd onder invloed van enerzijds verkopen van deze certificaten, al dan niet aan de DNBs, wat het potentieel vermindert heeft, anderzijds door het uitreiken van nieuwe WKC aan producenten die recht hebben op opkoop van hun certificaten door de DNBs.
5. In Wallonië worden de opgekochte certificaten niet opnieuw op de markt gebracht, maar daar is de opkoopplicht echt en puur een vangnet voor onafhankelijke producenten. In Vlaanderen was de verplichte wederverkoop logisch zolang de opkoopplicht in de praktijk enkel betrekking had op PV-certificaten. Het laat dan immers toe de kost voor de netbeheerder te beperken en verstoort de werking van de markt niet indien deze in evenwicht is. In het geval van WKC ligt dit anders: deze worden alleen aangeboden als er geen voldoende vraag is op de markt. Daarenboven ligt de minimumprijs onder de gemiddelde transactieprijs (die vooral een afspiegeling is van de lange termijncontracten en dus langzamer daalt dan de prijs geboden op korte termijn). In geval er geen vraag is, zal de DNB enkel WKC kunnen verkopen aan nog lagere prijzen dan de minimumprijs. Door dit te doen, verkleint de DNB ogenschijnlijk de kost van de opkoopverplichting, maar wordt de gemiddelde transactieprijs sneller gedrukt, waardoor op langere termijn de valorisatiekansen voor de opgekochte WKC dalen. Economisch gezien is het dus logisch om de opgekochte WKC niet onder een bepaalde drempelwaarde te verkopen, maar deze te 'bankeren'. Dit is een zinvolle strategie indien er perspectief is op een herstel van het evenwicht tussen vraag en aanbod aan WKC, dus op het verdwijnen van het structureel overschot. Het bankeren van certificaten brengt echter ook een aantal kosten teweeg: er is een factor van (voor-)financiering, effect op de balans, personeel voor het beheer van de certificatenportefeuille, enz. Een belangrijker risico is dat er geen herstel van het evenwicht op de markt komt en de DNBs dus met de opgekochte WKC blijven zitten. In dat geval leidt de strategie van bankeren op termijn tot het waardeloos worden van de certificaten. Eenzelfde situatie zou zich kunnen voordoen op de GSC-markt, waar ook een overschot aan het groeien is.
6. Een bijkomend probleem en ongewenst effect is dat de geïntegreerde operatoren, die dus zowel producent van elektriciteit op basis van HEB en WKK zijn als elektriciteitsleverancier, een volstrekt overbodige, maar legale omweg via de distributienetbeheerders kunnen maken. Zo kunnen ze hun certificaten laten opkopen aan minimumprijs door de DNBs, die deze opnieuw op de markt moeten aanbieden, maar door de teruggevallen vraag naar certificaten deze aan steeds lagere prijzen moeten verkopen. Zo kunnen bijv WKC verkocht worden aan 27 euro en vervolgens door dezelfde partij weer opgekocht worden aan 18 euro of lager. Op deze wijze ontstaan kosten bij de DNB en financiële meerwaarden bij de elektriciteitsleverancier zonder dat hier enig maatschappelijk nut tegenover staat.

7. Er is een gevaar voor het niet behalen van de doelstellingen als gevolg van het stilvallen van de investeringen in de elektriciteitsproductie op basis van HEB en WKK in de komende jaren. Zoals hoger aangehaald, hebben projecten (uitgezonderd PV-installaties) een doorlooptijd van minstens enkele jaren. Door de huidige ongunstige marktsituatie zouden dus veel projecten afgeblazen kunnen worden, wat zich zou kunnen vertalen in het achterblijven van de productie op de toekomstige quota. Gelet op de nood aan het optrekken van de quota in de toekomst om de Europese doelstellingen 20/20/20 te kunnen behalen, zou dit een ernstig probleem vormen. Er is immers een vertraagd effect waarmee investeringen reageren op de marktsignalen. Dit is het gevolg van de doorlooptijd van een groot investeringsproject van 4 – 5 of meer jaren. De investeerders die dus 3 jaar geleden een beslissing namen, worden nu geconfronteerd met veel ongunstigere marktomstandigheden.. Dit kan beschouwd worden als een investeerdersrisico, wat ten dele terecht is. Maar indien door de situatie van structurele overschotten op de certificatenmarkten gedurende de komende 4 tot 5 jaar geen nieuwe investeringsprojecten opgestart worden, leidt dit ertoe dat de doelstellingen vooropgesteld door de VlaReg niet behaald worden. Het argument dat de overschotten kunnen geïnterpreteerd worden als een overshooting van de doelstellingen, doet hierbij niet ter zake. De huidige doelstellingen zullen immers zonder twijfel nog moeten opgetrokken worden in het kader van de ambitieuze doelstellingen die de Europese unie zichzelf oplegt. Nieuwe investeringen worden sterk ontmoedigd door de snel dalende prijs op de certificatenmarkt. De enige installaties die nog gebouwd worden, zijn degene die niet afhankelijk zijn van de marktprijs (PV-installaties), degene die om andere redenen gebouwd worden (tuinbouw-WKKs, strategische investeringen van multinationals) of die de steun niet echt nodig hebben. Deze installaties doen het overschot toenemen, terwijl de vraag kan gesteld worden of ze steun nodig hebben om rendabel te kunnen opereren.
8. Een bijkomend signaal is het feit dat de Belpex Green Certificate exchange, het beursplatform voor de handel in certificaten, sinds het begin van 2011 geen succesvolle handelssessies meer heeft kunnen inrichten en recent beslist heeft om ook de handelssessies voor 2012 af te gelasten. Door de marktomstandigheden is er immers geen vraag naar certificaten, waardoor geen evenwicht kan bereikt worden tussen vraag en aanbod en geen prijs tot stand kan komen. Hierdoor ontbreekt het aan een marktprijs die tot stand komt op een anonieme 'spotmarkt' en kan enkel gerefereerd worden naar de maandelijkse transactieprijs op de bilaterale markt, die gepubliceerd wordt door de VREG.
9. Minimumsteun verhoogt in 2012, geen investeringsstop voor WKK
Ondanks het structurele certificatenoverschot op de WKC-markt, ziet de VREG op dit ogenblik nog geen signalen van een investeringsstop. Hoewel bij het ontwerp van het certificatenstelsel ervan uitgegaan werd dat de WKK-productiesector zichzelf zou afremmen bij het behalen van het quotum, zien we dat in de praktijk niet gebeuren. Recent werd immers een maatregel goedgekeurd voor steunverhoging voor nieuwe WKK's vanaf 2012. Zelfs investeringen in op transmissienet aangesloten WKK-installaties blijven voortgaan, zodat de minimumsteun niet de enige verklaring voor het niet-reageren van de investeerders is. Mogelijk passen grote investeringen in industriële WKKs in de internationale strategie van de multinationale ondernemingen en worden deze investeringen uitgevoerd, of er nu WKK-steun gegeven wordt of niet. De huidige minimumsteun bedraagt 27 euro per warmtekrachtcertificaat. Voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 zal de minimumsteun 31 euro per warmtekrachtcertificaat bedragen.

10. Minimumsteun geldt niet voor alle WKK-installaties

De wettelijke minimumprijs geldt voor warmtekrachtinstallaties aangesloten op het distributienet, waarvoor de certificatenaanvraag werd ingediend na 30 juni 2006 en loopt over een periode van tien jaar vanaf de datum van indienstneming van de warmtekrachtinstallaties. Ze geldt dus niet voor WKK-installaties:

- aangesloten op het transmissienet;
- in eilandwerking;
- waarvoor de certificatenaanvraag werd ingediend vóór 30 juni 2006.

Deze WKK-installaties dreigen dus als eerste geconfronteerd te worden met de gevolgen van het structurele certificatenoverschot. De eigenaars kunnen hun WKC niet aan de netbeheerders overdragen. Behalve degenen die hun certificaten in nog lopende langetermijn-verkoopscontracten hebben ingebed, of degenen die zelf certificaatplichtig zijn (leveranciers met eigen WKK-productiepark), ondervinden WKK-eigenaars dus problemen met het valoriseren van hun WKC. De VREG ontving van verschillende WKK-producenten de melding dat ze hun certificaten niet op de markt verkocht krijgen, aan geen enkele prijs. Sommige WKK-producenten zijn hiervoor niet zo gevoelig, omdat ze een negatieve onrendabele top hebben, maar anderen meldden dat voor hun een faillissement dreigt. Het certificatenoverschot vormt een bedreiging voor het bestaande park, in het bijzonder voor de WKK-installaties in eilandwerking. Het is echter niet logisch dat het behalen van het quotum als gevolg heeft dat gedane investeringen ontwaard worden. Voor het evenwicht op de markt en stabiliteit bij de bestaande producenten verdient het daarom aanbeveling dat het certificatenoverschot afgebouwd wordt of buiten de markt zou kunnen blijven. Op die manier blijft de WKC-markt een bron van inkomsten voor de producenten die deze steun nodig hebben.

4. Oplossingen:

1. niets doen, maar dit leidt tot een aantal ongewenste effecten:
 - a. risico op het niet behalen van de toekomstige (toenemende) doelstellingen door het stilvallen van de investeringen, waarna het moeilijk zal zijn deze te hernemen nadat het evenwicht op de certificatenmarkt op spontane wijze hersteld is. Mogelijk kan dit leiden tot sancties vanuit de Europese Unie.
 - b. vernietiging van opgebouwd kapitaal en tewerkstelling, verlies aan competenties en kennis, gemiste kansen op het exporteren van kennis en het binnenhalen van buitenlandse projecten;
 - c. stijging van de distributienettarieven en daardoor verschuiving van de financieringslasten van alle elektriciteitsafnemers naar de klanten op het distributienet, dus in essentie de huishoudens (inclusief de kwetsbare gezinnen) en de KMOs.
 - d. Steeds meer scheefgetrokken geografische spreiding van de kosten gemaakt door de DNBs in het kader van de opkoopverplichting, door het effect van het plafond dat in het solidariseringsmechanisme ingebouwd zit.
2. De certificatenquota verhogen:

Dit leidt op het eerste zicht tot het verhogen van de kost van de ondersteuningssystemen. toch is dit verdedigbaar indien het gepaard gaat met de nodige maatregelen om de kost van de ondersteuningssystemen te beheersen. De nodige voorstellen hiervoor zijn opgenomen in het beleidsadvies dat het VEA en de VREG eind september aan de VlaReg gericht hebben.

3. De door de DNBs opgekochte certificaten (enkel deze die omwille van het onevenwicht opgekocht moeten worden, niet de PV-certificaten waarvan de minimumprijs boven de boeteprijs ligt) niet opnieuw laten verkopen, maar deze uit de markt halen:
Dit kan helpen om het overschot enigszins terug te dringen, maar is onvoldoende om het volledige probleem van de overschotten op te lossen. Dit leidt ertoe dat de DNBs de volledige kost voor het opkopen moeten op zich nemen, maar indien ze de certificaten blijven aanbieden in de huidige omstandigheden, drijven ze de prijs sneller naar beneden en blijven ze – zoals nu al het geval is – met de certificaten zitten. Het effect is dus hetzelfde.

Het is daarom van het grootste belang dat niet alleen de huidige structurele overschotten zo snel mogelijk worden weggewerkt, maar ook dat het opbouwen van nieuwe structurele overschotten zoveel mogelijk vermeden wordt.

Een structureel overschot op de markt voor certificaten ontwricht de marktwerking, zoals duidelijk blijkt uit de ontwikkeling van de transacties.

5. Conclusie

De overheid creëerde een groenestroom- en een warmtekrachtcertificatenmarkt, waar op ingespeeld werd door de bedrijfswereld. Het is daarom van belang dat de overheid blijvend de verantwoordelijkheid neemt om deze markt correct te laten werken door het evenwicht tussen aanbod en vraag te herstellen. Het argument dat dit niet conform de principes van marktwerking is, gaat niet op. De overheid heeft in het verleden immers een heleboel maatregelen genomen die deze principes ook al niet respecteren: de opkoop aan minimumprijs, zowel boven (PV, bio-vergisters) als onder (andere technologieën) de boeteprijs. Ook het naar elkaar toe laten evolueren van de boeteprijs en de minimumprijzen is van aard om de marktwerking te doen stilvallen of minstens de signalen van de marktwerking te minimaliseren.

Het overschot op de certificatenmarkten ontwricht de marktwerking, zoals duidelijk blijkt uit de ontwikkeling van de transacties. Dit heeft tot gevolg dat de stabiliteit van de investeringen in productie van elektriciteit op basis van hernieuwbare bronnen en dmv warmtekrachtkoppeling in het gedrang komt en dit zowel voor wat de bestaande installaties als wat toekomstige investeringsprojecten betreft.

Verder creëren de overschotten op de certificatenmarkten een aantal negatieve bijeffecten: een steeds groter beroep op minimumsteun als gevolg van de onevenwichten tussen vraag en aanbod van certificaten leidt tot sterk oplopende distributenettarieven, tot het scheefftrekken van de financiering van de ondersteuning van hernieuwbare en WKK-stroom naar de elektriciteitsafnemers op het distributienet. Door het plafond in het solidariseringsmechanisme worden de effecten op het distributienet daarenboven slechts gedeeltelijk uitgespreid over Vlaanderen, wat tot een bijkomende scheefftrekking in de financiering leidt.

Het is daarom van het grootste belang dat niet alleen de huidige structurele overschotten zo snel mogelijk worden weggewerkt, maar ook dat het opbouwen van nieuwe structurele overschotten zoveel mogelijk vermeden wordt. Naast het kostenefficiënter maken van de ondersteuning van de productie van elektriciteit op basis van hernieuwbare bronnen en warmtekrachtkoppeling, zoals bepleit in het advies dat het Vlaams Energieagentschap VEA en de VREG aan de minister gericht hebben in oktober 2011, moet dit een doelstelling zijn van de hervorming van het ondersteuningsmechanisme in 2012.